

НОВІ ДАНІ ПО ОРНІТОФАУНІ ПОДІЛЛЯ

В.О. Новак

New data about the ornithofauna of Podolia. - V.O. Novak. - Avifauna of Ukraine. 3. 2006. - Data about 19 species collected in 2003–2005 are presented. 11 from them are included in the Red Book of Ukraine. [Ukrainian].

Key words: fauna, Khmelnitskiy region, rare species, vagrant.

Address: V.O. Novak, Goloskiv, Letychiv district, 31535 Khmelnitskiy region, Ukraine.

Протягом 2003–2005 рр. нами продовжувались дослідження орнітофауни Хмельницької області, частково або більш-менш повно були обстежені території Хмельницького, Летичівського, Деражнянського, Старосинявського, Старокостянтинівського, Білогірського, Красилівського, Теофіпольського, Славутського, Шепетівського, Ярмолинецького, Волочиського районів. За цей час у межах області нами було відмічено 192 види птахів, з яких для 139 доведено гніздування або вони спостерігались у гніздовий період. Найбільша кількість видів протягом одного місяця зафіксована: у 2003 р. – 91 вид у травні, у 2004 р. – 103 види у квітні, у 2005 р. – 103 види у червні, найменша: у 2003 р. – 27 видів у лютому, у 2004 р. – 30 видів у лютому, у 2005 р. – 30 видів у лютому.

З видів, занесених до Червоної книги України, за час досліджень були відмічені: чорний лелека, гоголь, скопа, орлан-білохвіст, орел-карлик, малий підорлик, беркут, зміїд, польовий лунь, сірий журавель, сірий сорокопуд.

В даному повідомленні наводяться нові неопубліковані дані про спостереження деяких червонокнижних та регіонально рідкісних видів птахів у Хмельницькій області за вказаний вище період досліджень.

Гагара чорношия (*Gavia arctica*). 26.10.2003 р. відмічена на ставку в долині р. Південний Буг поблизу смт Меджибіж Летичівського району.

Мала біла чапля (*Egretta garzetta*). 30.06.2005 р. 1 особина годувалась на ставку в околицях с. Теліженці Старосинявського району та 4 особини на ставку поблизу смт Стара Синява в долині р. Іква.

Чорний лелека (*Ciconia nigra*). Кілька разів спостерігався поблизу с. Голосків Летичівського району: 21.03.2004 р. 1 особина пролітала над лісом у північному напрямку; 24.08.2004 р. 1 особина пролітала над полем на південь; 26.03.2005 р. 2 птахи пролітали в північному напрямку над урочищем Жолобки

Фламінго (*Phoenicopterus roseus*). 21.05.2005 р. 8 особин пролітали в північному напрямку над полем в околицях с. Волосівці Летичівського району. Очевидно птахи кочували з риборозплідних ставків у долині р. Бужок (2–3 км південніше місця спостереження) на риборозплідні ставки в долині р. Іква (10–12 км північніше).

Мала білолоба гуска (*Anser erythropus*). 29.03.2003 р. 9 особин, а 30.03.2003 р. – 2 особини спостерігались у зграях з білолобими (*A. albifrons*) і сірими (*Anser anser*) гусями на розливах р. Південний Буг поблизу с. Голосків Летичівського району.

Гоголь (*Bucephala clangula*). На розливах Південного Бугу поблизу с. Голосків Летичівського району було відмічено: 29.03.2003 р. – 1 самець і 2 самки, 1 самець і 5 самок та група з 12 особин, 30.03.2003 р. – 1 пара, 4 самці і 6 самок; 11.04.2004 р. – 3 самці 1 самка, 2 самці 1 самка, 1 самка, 2 самки, 7.04.2005 р. 2 самці і 1 самка годувались на водосховищі Нижні Анаставці в долині р. Бужок поблизу смт Меджибіж Летичівського району.

Скопа (*Pandion haliaetus*). 30.08.2003 р. 1 особина здійснила невдалу спробу полювання на ставку в с. Волосівці Летичівського району, після чого полетіла в західному напрямку (там за 3 км від села є ще один ставок під лісом). 6.04.2003 р., 26.04.2003 р., 8.04.2004 р. поодинокі птахи деякий час годувались на розливах р. Південний Буг поблизу с. Голосків Летичівського району, після чого летіли в північному напрямку. 10.05.2005 р. 1 особина пролітала на схід, а 25.08.2005 р. – на південний схід поблизу с. Голосків.

Орел-карлик (*Hieraaetus pennatus*). З 29.05 по 17.08.2003 р. над полями біля с. Голосків Летичівського району нерідко спостерігали 1–2 особини, очевидно ця пара гніздувалась в урочищі Чорний ліс. 7.06.2005 р. 1 особина відмічена поблизу с. Кудинка Летичівського району. Птах тримався серед дерев на крутих схилах каньйону р. Південний Буг.

Беркут (*Aquila chrysaetos*). Поблизу с. Русанівці Летичівського району 20.04.2003 р. спостерігався молодий птах, який сидів на вербі у верхів'ях ставка в долині р. Храбусна, що впадає в Південний Буг. Пізніше він полетів у північно-західному напрямку.

Орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla*). 1.09.2004 р. 1 особина пролітала в південному напрямку поблизу с. Голосків Летичівського району. В околицях смт Летичів 5.12.2004 р. спостерігався птах, який сидів на кризі Щедрівського водосховища неподалік ополонки, де скупчилося понад 200 крижнів (*Anas platyrhynchos*).

Зміїд (*Circaetus gallicus*). 28.09.2003 р. 1 птах пролетів у південно-східному напрямку в околицях с. Голосків Летичівського району.

Лучний лунь (*Circus pygargus*). 29.05.2003 р. самець годувався на луках в долині р. Південний Буг поблизу с. Голосків Летичівського району.

Малий підсоколик (*Falco columbarius*). 25.03.2005 р. спостерігалось невдале полювання підсоколика на шпаків (*Sturnus vulgaris*) у долині р. Південний Буг поблизу с. Голосків Летичівського району.

Сірий журавель (*Grus grus*). Під час міграції в околицях с. Голосків Летичівського району спостерігались: 14.04.2005 р. – 1 особина, яка летіла

на північний захід; 16.10.2005 р. – 33 особини, які летіли на південь; 2.10.2005 р. – 3 особини, що пролітали на південний схід.

Золотиста сивка (*Pluvialis apricaria*). 1.04.2005 р. 40 особин годувались на розливах р. Південний Буг поблизу с. Голосків Летичівського району.

Чорний дятел (*Dryocopus martius*). 28.04.2003 р. самець пролітав на північ (до дубового лісу) над околицею с. Голосків Летичівського району. Це перше спостереження виду в регіоні за останні 50 років.

Рогатий жайворонок (*Eremophila alpestris*). 12.01.2003 р. 7 особин годувались на полі поблизу с. Русанівці Летичівського району. 10.01.2004 р. 1 особина спостерігалась на полі східніше с. Голосків Летичівського району.

Червоногрудий щеврик (*Anthus cervinus*). 16.05.2005 р. самець спостерігався на луках в долині р. Південний Буг північніше с. Голосків Летичівського району. Це перше спостереження виду в регіоні за останні 50 років.

Пуночка (*Plectrophenax nivalis*). 3.01.2004 р. 3 особини годувались на полі озимини в околицях с. Шрубків Летичівського району. 10.01.2004 р. – 10 особин – на стерні поблизу с. Голосків Летичівського району.

*Новак В.О., с. Голосків, Летичівський р-н,
Хмельницька обл., 31535, Україна (Ukraine).*

АВІФАУНІСТИЧНІ ЗНАХІДКИ У ЗАХІДНІЙ І ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЧЕРКАЩИНІ У СЕРПНІ 2006 р.

В.М. Грищенко, Є.Д. Яблоновська-Грищенко

Avifaunistic records in west and central parts of Cherkasy region in August of 2006. - V.N. Grishchenko, E.D. Yablonovska-Grishchenko. - Avifauna of Ukraine. 3. 2006. - Data about 13 species are presented. 4 from them are included in the Red Book of Ukraine. [Ukrainian].

Key words: fauna, Cherkasy region, distribution, rare species, vagrant.

Address: V.N. Grishchenko, Kaniv Nature Reserve, 19000, Kaniv, Ukraine;

e-mail: vgrishchenko@mail.ru.

Матеріал зібрано під час експедиції 1–5.08.2006 р.

Руда чапля (*Ardea purpurea*). 2.08 один птах спостерігався над ставком біля с. Охматів Жашківського району. 4.08 дві чаплі відмічені на болоті у верхів'ї ставка біля с. Конельська Попівка Жашківського району.

Велика біла чапля (*Egretta alba*). Поодинокі птахи та невеликі групи чапель постійно зустрічались на зарослих ставках та водосховищах. 2.08 дві чаплі пролітали над долиною р. Гнилий Тікич біля с. Хлипнівка Звенигородського району; 3.08 3 особини відмічені на ставку біля сіл Зюбриха